

Ἄλεξάνδρα Δεληγεώργη

Μαριάνθη (ἀπόσπασμα)

Ἔχει ξυπνήσει ἀπ' τόν ἥλιο πού τῆς χτυπάει τὰ βλέφαρα. Νά την, λοιπόν στή μέση τοῦ κρεβατιοῦ, μ' ἓνα μαξιλάρι κάτω ἀπό τὸ χέρι τῆς, ἓνα ἄλλο ἀγκαλιά στό στομάχι τῆς κι ἓνα τρίτο τρυπωμένο στ' ἀνάμεσα τῶν ποδιῶν τῆς. Αὐτό πού τὴν κρατάει δέν εἶναι κρεβάτι ἀλλά ἓνα τσόφλι πάνω στή θάλασσα. Τῆ βλέπουμε ν' ἀνοίγει τὰ μάτια τῆς. Ἀκόμα σκαμπανεβάζει. Ἐπειτα τ' ἀνοίγει καλά καὶ σταματᾷ κάθε κίνηση. Ἐδῶ καὶ εικοσιτέσσερις ὥρες βρίσκεται στὸν ἴδιο χῶρο χωρὶς τὸ παραμικρὸ ν' ἀλλάξει ἀπ' τὴ στάση πού πήρε τὸ σῶμα τῆς. Ὑπάρχει ἓνα βιβλίο στό πλάι τῆς (Therese Raquin τοῦ Zola), ἓνα ποτήρι νερό, τὰ γυαλιὰ τῆς ριγμένα στό πάτωμα. Μιά μύγα πετάει ἀπ' τὸ ταβάνι ἴσια στὴν κουρτίνα τοῦ παραθύρου καὶ ξανά στό ταβάνι. Χθὲς βράδυ, μὲ τὴ βιαστική εἴσοδο τοῦ Ἀνδρόγου στό δωμάτιο, ἔτσι ὅπως ἔπεφτε μαλακά μὲ τὴν πλαστικότητα τῆς πιὸ μαύρης γάτας μέσα στό πιὸ πηχτὸ σκοτάδι πού μπορεῖ νὰ βγάλει ἀπὸ μέσα του ἓνα δωμάτιο, δέν ἔκανε τὸ παραμικρὸ. Κι ἐνῶ τὸν εἶδε μέσα ἀπ' τὰ σφιγμένα τῆς βλέφαρα νὰ ρίχνει ἀρπαχτὰ σάν τὸν κλέφτη, κάλτσες, ἓνα ἀποφόρι γιὰ παντελόνι κι ἓνα μπαγλαμαδάκι σὲ μιά πλαστικὴ σακούλα τῆς ἀγορᾶς καὶ νὰ φεύγει χωρὶς οὔτε μιά κίνησή του νὰ σπάζει τὴ σιωπὴ καὶ τὴ δικὴ τῆς ἀκίνησία, ἔκανε κάθε προσπάθεια ν' ἀγνοήσει αὐτὴ τὴν ἀπόδραση.

Ἀντικειμενικά, ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ μιά ἐξέγερση τοῦ Ἀνδρόγου, πού ἡ Μαριάνθη ὑποχρεώνεται, σωστά ἄλλωστε, νὰ θεωρήσει φυγὴ πετυχημένη καὶ ὀριστική («ποτέ πιά δὲ θὰ μὲ πάρει ἡ λύπη σου» εἶναι ἡ φράση που θὰ ἐπαναλάβει πενήντα φορές μὲ τὸ πού ἔκλεισε ὁ Ἀνδρόγος τὴν πόρτα πίσω του). Τὸ μπαγλαμαδάκι πού παίρνει μαζί του φανερώνει τὴ σπασμοδικότητα τῆς θέλησῆς του νὰ διαταράξει τὸ καθεστῶς τοῦ ἐγκλεισμοῦ του στό πίσω δωμάτιο· κι ἂν ἔχει καταλάβει πολλά, ἡ λύπη του, θανατηφόρα ἐξαντλημένη (καταφεύγει στὴ μουσικὴ ἀποζητώντας μιά συνοδεία στό ἄηχο κλάμα του), τὸν ἐμποδίζει νὰ ἀντιληφθεῖ τὸ χάσμα πού ἀνοίξε μὲ κάθε φροντίδα ἀνάμεσα στὴ δράση του καὶ στὸν κόσμο. Παραμένει ἔτσι σηματοδεδεμένος ἀπ' τὴν ταυτότητα πού σκάλισε μὲ κάθε ἐπιμέλεια γιὰ τὸν ἑαυτὸ του πάνω σ' ἓνα ξύλο ἐγκληματικὰ μαλακό. Τὸ χέρι του ἔχει διατρέξει τὴν ἐπικίνδυνη ρωγμὴ πού φέρνουν τὸ σκεδιδιὸ του καὶ διατηρεῖ τὸ ἀνατρίχιασμα τῆς ἀπ' τὸν αὐχένα ὡς τὰ δάχτυλα τῶν ποδιῶν του εἶναι πιασμένοι στό δίχτυ τῆς ἐξαπάτησῆς του. Ἡ τρέχουσα ἠθικὴ πού θέλησε νὰ ὑπονομεύσει κατάφερε νὰ τὸν σακατέψει, ἔτσι ὅπως τόλμησε νὰ καταδικάσει, χωρὶς οὔτε μιά λέξη νὰ τοῦ ξεφύγει, τὸ ἐγκλημα τῆς Μαριάνθης. Τί ὑπῆρξε λοιπόν; ἓνας ἀναμορφωτῆς τοῦ θεσμοῦ πού ὀρίζει τὸ ζευγάρωμα τῶν ἀνδρῶν μὲ τίς γυναῖκες; Καὶ δέν εἶναι ἀστείο πού δέν τοῦ πέρασε οὔτε στιγμὴ ἀπ' τὸ νοῦ ὁ νόμος πού ὀρίζει τὸ ζευγάρωμα τῆς γυναίκας μὲ τοὺς ὑπάρχοντες ἀνδρες, βιαστές καὶ κατασκευαστές μαζί τοῦ κόσμου πού ὄνειρεύτηκε καὶ δέν τῆς ἀνήκει; Εἶναι ἓνας συνένοχος πού ἀπὸ ἔπαρση καμώνεται τὸ φονιά. Κι ἀπὸ λύπη καὶ υπερβάλλοντα ζῆλο. Δηλαδή ἀπὸ καλοσύνη. Ἐτσι χάνει τὴ δύναμή του μέσα ἀπ' τὴ φράση τῆς Μαριάνθης «ποτέ δὲ θὰ μὲ πάρει ἡ λύπη σου» κι ὅσο ἐκείνη θὰ παίρνει τὴν κούρασή του γιὰ ἐπανάσταση, αὐτὸς θὰ τρέχει ἀλαφιασμένος στους δρόμους μ' ἓνα μπαγλαμαδάκι γιὰ χέρι, μ' ἄδειες τίς κάλτσες πού θὰ ὑποδύονται τὰ φτερά.

Ἄν ὅμως καταφύγαμε στὴν προηγούμενη σελίδα, στὴν περιγραφή μιᾶς στιγμῆς πού θυμίζει ἀναίσχυντα μυθιστόρημα τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνα, δέν εἶναι γιὰ ν' ἀποδώσουμε τὸ δράμα πού παίζεται στὴν τύχη τοῦ Ἀνδρόγου ὅσο στὴ νεκρανάσταση τῆς Μαριάνθης, πού θὰ πατήσκει πάνω σὲ πτώματα ἀποφασισμένη νὰ φτιάξει ἓνα πρόσωπο ἀξιοπρεπὲς γιὰ τὴν ἴδια ἔτσι προσαρμοσμένο, ὅπως τὸ θέλει, στὰ δεδομένα

της εποχής της. "Αν ό 'Ανδρόγυς έχει μπερδέψει τόν αιώνα του μέ τούς προηγούμενους, άφησε τόν κόσμο νά περάσει μέσα άπ' τό καπνισμένο γυαλί του κίτρινου βλέμματός του και βλέπει τήν έκλειψη της σελήνης σέ μιά δύση ήλιου ή στήν αύγή, άν μέ πείσμα ίσχυρίστηκε πώς ή πραγματικότητα είναι τό πρόσχημα της περιπλάνησης της καρδιάς του, χωρίς ούτε μιά στιγμή νά τού περάσουν από τό νού τά συμπεράσματα της έπιστήμης πού αφήνουν νά έννοηθεί (σέ πείσμα τού πεισματος) τό τέλειο ζόφλημα τού ιδεαλισμού, άν γι' αυτόν οί τόποι πού διέτρεξε κι ή φύση πού λάτρευε ή μαύρη του νιότη άπαριθμώντας τά ποτάμια και τά χωριά της Μακεδονίας, μπορούσαν νά αιώρουνται όποτε τό ήθελε, πάνω άπ' τό χρόνο, καταστρατηγώντας τή ρυθμισμένη ροή του, ή Μαριάνθη δέν ύπήρξε ποτέ μιά τρελή. Ήταν σκληρή κι άποφασισμένη νά έπιζήσει ώς τό 2010, ένα εξάρτημα τού τροχού μέ κινήσεις άπλές, προδιορισμένες και προβλεπόμενες, χωρίς τήν περιπέτεια παρά μόνον τού δικού της θανάτου. Αυτή λοιπόν, χωρίς τό βάρος της λύπης, μέ τήν τέλεια άθωότητα τού δολοφόνου πού δηλώνει πώς δέ θυμάται τό παραμικρό άπ' τό σκηνικό και τήν ώρα τού εγκλήματος, θά φτιάξει τό μέλλον της μέ τά στοιχεία πού της παρέχει αυτό και μόνον τό εικοσιτετράωρο πάνω στήν αιώρα τού κρεβατιού τους. Χωρίς παρελθόν; εξαφανίζοντας τή σημασία της ιστορίας, δέχεται γεμάτη άπ' τό δόλο τού ταπεινού νά γίνει ένα χρηστικό προϊόν φτιαγμένο έξ όλοκλήρου άπ' τίς περιστάσεις. Είναι ένα νάυλον κυπελάκι, μιά σβηστήρα, ένα κοπίδι εκεί, στή μέση της πίο πολύβουης λεωφόρου. Είναι ή μόνη πού θά βρεθεί στήν 105η όδό της Νέας 'Υόρκης, χαράματα πίσω άπ' τήν Place Pigal, στίς παρυφές της 'Ακρόπολης άπ' τήν πίσω μεριά, αλλά και στήν 'Αγκόλα, στό Μογκαντίσου, στό πανεπιστήμιο της 'Αγκυρας, σ' ένα εργοστάσιο της Κούβας, χωρίς ν' αφήσει τό βλέμμα της νά βυθιστεί στό νερό πού βαραίνει τό κυπελάκι, στίς λέξεις πού σβήνει ή σβηστήρα, στά χαρτιά ή στους λαιμούς πού σακατεύει τό κοπίδάκι.

Τή στιγμή πού ό 'Ανδρόγυς κλείνει τήν πόρτα πίσω του, άκούμε τήν άναπνοή της νά δυναμώνει. Ή σκέψη πώς άν άφεθεί μιά στιγμή στήν άβυσσο πού άνοίγει μια πόρτα κλεισμένη πίσω από μιά παθιασμένη από έρωτα πού τήν εγκατέλειψαν, της κόβει τά πόδια: έτσι άποδιώχνοντας τό χτές και τό προχτές, αδειάζοντας τό μυαλό της σάν νά τραβή τήν άλυσίδα τού Νιαγάρα, κρατά χαλαρές τίς ροθιές της και καμώνεται πώς ό,τι τήν περιμένει είναι ό πίο παραδεισένιος παράδεισος πού ύποσχέθηκαν ποτέ οί θεοί σέ γυναίκα. Οί σκέψεις πού θά κάνει από δώ και πέρα έχουν γιά φόντο τόν παραπάνω περιορισμένο όρίζοντα. 'Αποκτᾶ τήν άδιαφορία της πόρνης πού κάνει μιά δική της επιχείρηση στό σπίτι πού άλλοτε ύπήρξε ό σταυρός της ή πίο σωστά, γιά πρώτη φορά τήν άναγνωρίζει και γιά πρώτη φορά είναι ύποχρεωμένη νά παραδεχτεί. "Ο,τι θά τήν άκούσουμε νά λέει παρακάτω δέν είναι τίποτα άλλο παρά τό πανί πού ρίχνει πάνω στήν άπογυμνωμένη επιθυμία της νά χαθεί στους έρωτες πού θ' άποτελειώσουν τή μνήμη της.

«Τί μπορώ ν' αλλάξω λοιπόν; 'Ακόμα κι άν ξαναγύριζα στίς σημειώσεις των νομικών κι άν έπαιρνα τό χαρτί τού δικηγόρου κι άν δούλευα σέ κάποιο γραφείο νά όνειρευόμαι τό καταλάγιασμα τού ξελιγωμένου ματιού πού ρίχνει ό διευθυντής πάνω στά μπούτια μου και τήν έτήσια αύξηση των έσόδων μου κατά πεντακόσιες δραχμές μηνιαίως, δέ θ' άλλαζα, τίποτα. Θά πρόσθετα ένα νούμερο στά εκατομμύρια πού άθροίζονται και τροποποιούν έλαφρά τίς καθημερινές τους συναλλαγές. "Α, όχι, δέ θά μπώ έτσι στό παραμύθι αυτής της ζωής αλλά άλλιώς, μέ διακοσμητικά φτερά, χάρτινα λουλούδια, πλαστικά δαχτυλίδια νά συνθέτουν τίς εξαφανισμένες άποχρώσεις των καταστάσεων. 'Εδώ, γίνεται χαμός: μιά κατάσταση επίπλαστη, παιγμένη στά ψέμματα είναι τό ίδιο σοβαρή μέ μιά κατάσταση σοβαρή. "Ενας περίπλοκος είναι όλόιδιος μ' έναν άλλο πού καμώνεται τόν περίπλοκο και μιά πρόθεση άγαθή τό ίδιο στιγματισμένη μέ μιά πρόθεση σκοτεινή, έντεχνα άδηλη κι άς κραυγάζει. Τώρα παίζεται τό παιχνίδι της τακτικής: έξελιγμένες διαδικασίες μιάς στρατηγικής πού έχει στραγγίζει και δέ βγάζει ούτε σταγόνα νερό. Σκουριά και

σκόνη τό άλισβερίσι μου μέ τόν κόσμο, όμως άψογες οί τεχνικές πού μέ βοηθοϋνε νά τό φέρνω σέ πέρας· άψογες σέ σύνταξη καί οί φράσεις μέ τίς νεόκοπες λέξεις, όροι, πού μόλις έπινοήθηκαν κι έννοοϋν γερασμένα νοήματα, είναι ίκανοί νά έξαντλήσουν γρήγορα καί τή δική μου άπλοϊκή περιέργεια. Καημένη Μινέα, δέ λύνουν κανένα μου πρόβλημα. Μέ φορτώνουν μέ τή σύγχυση μιās λύσης πού κι άν βρεθεί θά είναι τόσο άβέβαιη όσο κι εγώ πού τή βρήκα. Κι όλα αυτά μ' άκριβέστατους μαθηματικούς ύπολογισμούς καί τή γελοία σου σοβαρότητα. Ό καθένας μπορεί νά λύσει μιάν έξίσωση μέ πολλούς άγνωστους, άρκει νά έντρυφήσει στά μαθηματικά. "Όμως αϋτούς πού πρόκειται νά γνωρίσει δέ θά είναι καθόλου αϋτοί πού τόν άπασχολοϋν. Μέσα σ' όλη τούτη τή φτώχεια εν luxe, μέ τήν υπερφίαλη αισιοδοξία όσων άκόμα δέν έπαψαν νά μιλοϋν, εγώ, μιá γυναίκα περασμένα τριάντα, δεχομαι συντροφιά τήν άπελπισία τής βίαιης μετάλλαξης μου. Είμαι ικανή νά πουλήσω τό ένα μου χέρι· έδω, πουλήθηκαν δημόσια χίτρια σέ μιá βραδιά στό καζίνο, σχέδια γιά τήν ασφάλεια μιās δλόκληρης πόλης σέ μιá ώρα σύσκεψης ενός ύπουργείου, νησιά μέ μιá γερή προμήθεια γιά τό κέντρο άποφάσεων πού τ' άποτόλμησε. Γιατί νά 'χω δυó χέρια, δυó πόδια, τή μύτη μου καί τ' αϋτιά μου, όταν ό χώρος όπου τά περιφέρω δέ μοϋ άνήκει; "Όσα κι άν μάθω, είμαι βέβαιη πώς θά καταλήξω στήν άποψη ότι οί άγνωστοι πού πρέπει νά γίνονν γνωστοί προσδιορίζονται σέ μιá έξίσωση πρώτου βαθμοϋ. Τί καιροί είναι αϋτοί πού σ' αναγκάζουν άν θές νά βρεις τό σωστό, μιá ήθικη τελοςπάντων τής ζωής κι όχι τής επιβίωσης, νά κάνεις μιá χούφτα τή θέα σου, νά μαζέψεις τή φαντασία σου κι ενώ θά βλέπεις ένα μοναδικό, σχετικά άπλό γιά νά τό χωνέψεις, πρόβλημα, κι άφοϋ ήδη σ' έχουν μάθει νά ξερείς πολλά νά παραδέχεσαι πώς αϋτό είναι τό π'αν' ένα κλειδί πασπαρτοϋ πού θ' άνοιξει όλες τίς πόρτες καί θά καταλάβεις τά πάντα. "Ενα πορνείο γιά άντρες καί γιά γυναίκες; εκεί είναι ή θέση μου κι ή τύχη μου νά σαπίσω. "Όσοπυ νά βρω τό κουράγιο νά τό πάρω άπόφαση κι εντωμεταξύ, θά παραμείνω άχρησιμοποίητη μαζί μ' όλους τούς άλλους πού γεννήθηκαν στις γύρω χρονολογίες κι εμπαιζονται άνάμεσα στήν ψεύτικη περιπέτεια μιās ξεφρενης λογοδιάριας καί στήν πραγματική μιās πείνας τέλεια άποθνημένης μέ τ' άλμυρά μπισκοτάκια πού κρατάνε τό άδειο στομάχι κι άπαλύνουν τό θορυβώδες έσωτερικό του γουργούρισμα. Είναι άπίστευτο, θαϋμα, θά λέγαμε, τέτοιο χάλι στομαχικό νά παράγει ένα ρέψιμο έξόχως αισθαντικό. Είμαστε τό γέννημα τοϋ άρκούνητος.

«Κι άν θελήσω νά κάνω μιá μικρή παραχώρηση στήν ξεπουλημένη μου μνήμη, θά θυμηθώ μιá άνελέγητη φράση ρεφραίν «εσείς δέ νιώσατε κατοχή, δέν είδατε πόλεμο, προσφυγίες, δέ σκαμπάζετε γρι άπό πείνα», νά επαναλαμβάνεται άκατάσχετα, τήν ώρα τοϋ φαγητοϋ, τά μεσημέρια τής Κυριακής. Άποφεύγανε νά μ'ας τό τραγουδοϋν, βράδυ πρωτοχρονιάς, τήν ήμέρα τών γενεθλιών μας, παραμονή Χριστουγέννων, ίσως γιατί τό θεωρούσανε γρουσουζιά. Μ'ας έδωσαν πράγματι πολλά· αϋτοί πού γνώρισαν δυστυχίες πού ουτε ό ύπνος μας δέν μπορεί νά τις αναπλάσει, δέν είναι διατεθειμένοι νά δώσουνε τίποτα παραπάνω από μιá σίγουρη λογιστική νά συνοδεϋει τήν ενδεχόμενη δράση μας. Δέχτηκες έτσι κι εσύ, Μινέα, τόν όβολό πού εισπράξαμε, κι εϋχομαι νά είσαι διατεθειμένη νά τά βροντήξεις μιá και καλή· θά επιζήσομε μέ λιγότερα φούμαρα. Τό κάνουμε ήδη. Ψάχνουμε γι' αϋτό τρόπον όσο είναι καιρός, μήν έρθει και μ'ας βρει τό κακό, χωρίς νά 'χουμε προγραμματίσει τήν προσαρμογή μας στήν έπερχόμενη κατάσταση τοϋ λοιμοϋ. Σκέψου, θά είσαι χωρίς τά βιβλία σου, θά 'χεις χάσει όλα σου τά χαρτιά, σοφίες καί σημειώσεις πού ετοιμαζόνν ενργατικά καί φιλότιμα, τό άνύπαρχτο μέλλον μας. Δέ θά 'χεις πιά τό γραφείο σου, τίς αγαπημένες σου ζωγραφίες, γιατί δέ θά ύπάρχει τοίχος νά τίς κρεμάσεις καί πώς σου φαίνεται ή ιδέα πώς θά μαζέψουνε άκόμα καί τήν πόλη όπου ζεις σ'αν χαλί πού τό σηκώνουνε στό τέλος τής κρύας σαιζόν; Τί κάνεις, λοιπόν; άναμασās, κι εσύ, τούς όρους έρωτας, έπιστήμες, ή τέλεια γνώση, ύπομονετικές πλάκες από μπeton πού χτίζονν άφρονες γιά νά ής πλακώσουν; Είναι βέβαιο, κάποια στιγμή θά μ'ας ζητήσουν τούς τίτλους ιδιοκτησίας τοϋ οικοπέδοϋ. Κι αϋτοί πού γνώρισαν πολέμους,

προσφυγιά, κατοχή, τό ξεπουλάνε μέ βραδύτητα άξιοπρεπή. Αυτό είναι. Άναμασάμε τούς όρους. Είναι τό δικαίωμα πού μάς παρέδωσαν και μάς άναγνωρίζουν. Φτιάξετε λέξεις νά ντύσετε τίς παλιές σημασίες. Τίς σημασίες, μή θίξετε, σάς πήραμε τά κεφάλια' ούτε καν χειρονομίες άνανεωτικές, φροντίζουμε και γι' αυτές. Οί άποφάσεις σας είναι στά χέρια μας. Καμωθείτε πώς τίς παίρνετε έσείς. Αύτά ψυθιρίζουν. "Ως κι εγώ μαντρωμένη άπ' τόν τρόπο μου σέ μιά έκταση εξήντα τετραγωνικών, έντειχισμένη σέ σιδηροκολλόνες και ραγισμένα μετόν μπορώ και μαντεύω τίς έντολές πού μάς δίνουν. "Ως κι εγώ. Τέρμα όμως τό παραμύθι αυτό. Δέν έχω νά δώσω λογαριασμό σέ κανένα. Έκτός ίσως γιά τίς πέντε δεκάρες πού χρωστώ στόν Άνδρόγγυ καιτίς είκοσι έπάργυρες στή Μινέα. Τά υπόλοιπα τά λογαριάζει ή δική μου ζωή».

Κι όμως ή ζωή τής Μαριάνθης δέν ύπήρξε ιδιαίτερα δύσκολη. Θέλω νά πώ στά πρώτα είκοσι χρόνια παραήταν εύκολη. Κολυμπούσε στήν άδιάφορη άγκαλιά του πατέρα της πού είχε καταφέρει μέ τό πολλά νά γίνει πλούσιος και δυνατός. Τό κατάστημα νεωτερισμών κι έτοιμων ένδυμάτων, τό πρώτο μέ τόν καιρό τήν πόλη τους, οί μπλουζες και τά φουστάνια, τά είδη προικός και τ' άτέλειωτα τόπια από ύφασμα), γινόταν σιγά σιγά τό αντίβαρο γιά τήν άνασφάλεια πού τής δημιουργούσαν τ' άνύπαρχτα χέρια τής μητέρας της έτσι κομμένα άπ' τούς άγκώνες, βίαια έκτοξευμένα τήν κάθε στιγμή κατά πάνω της. Είχε τά πάντα, άφού ό πατέρας της τό κανόνισε όλα σχεδόν μαγικά και δέν είχε τίποτα, γιατί ή μάνα της ξέπνογυ έτρεχε πίσω του, όταν τά βράδια, πού έλειπε εκείνος, αυτή τυλιγμένη στις μάσκες προσώπου, σχημάτιζε άριθμούς στό τηλέφωνο, ρωτούσε μήπως είναι εκεί ό έμπορος κύριος Σ. κι ύστερα μέ μιά άπίστευτης έντασης όργή έκσφενδόνιζε τή συσκευή στά τέσσερα σημεία τής πολυτελούς κατοικίας τους. "Όπως και νά 'χει τό φαγητό της ήταν πρώτης ποιότητας, πασπαλισμένο άπ' τό μαϊντανό τής σοφίας πού άναδίνουν οί δραστηριότητες ένός πετυχημένου έμπορου νά φουσκώνει μαζί μέ τ' άλλα φυτά του κακού στόν κήπο του πατρογονικού τής σπιτιού. Μαλακά σεντόνια στολισμένα μέ τή χάρη μιάς δαντελένιας ευγένειας και περίτεχνες βελονίες στά μεταξωτά μαξιλάρια του πάθους γιά εδημερία πού είχε κατακυριεύσει τήν οικογένεια. Χόντρανε ό κόλος της άπ' τίς κανονισμένες μέ κάθε άνση κινήσεις, τά δελτάρια των επιταγών πού τά έκανε καρβάκια μαζί μέ τήν άδερφή της, τά ταξίδια πολλών χιλιομέτρων χωρίς ν' άκουστεί τό παραμικρό κράκ των άρθρώσεων. Τό καθετί γινόταν γιά χάρη του έμπορα κι έξαιτίας του' ή δαιτια πού θ' άναδεικνυε τό πρόσωπο τ'ης μητέρας κάτω άπ' τά φουσκωμένα της μάγουλα, οί ρυθμικές δικές της κινήσεις στή γυαλισμένη σάλα του χορού, τά διαλεγμένα μέ τόση κακογουστιά βιβλία τής παιδικής ήλικίας της κι ή άθωότητα πού σφράγισαν στό καμπύλο μέτωπο άμέτρητες πονηριές της διανθισμένες μέ χάρη. 'Η δύναμή τους (άλλά και τό γούστο τους) μεγάλωνε μαζί μέ τίς μετοχές του' κομπίνες και δάνεια, ξενοδοχεία σέ πληκτικά παραθαλάσσια θέρετρα πού όφειλαν νά τονώνουν μέ τήν παρουσία τής οικογένειας, ήταν ή βάση τής ευτυχίας τους. "Όταν του δήλωσε πώς θά 'φευγε άπ' τό σπίτι γιά νά ζήσει μέ τόν Άνδρόγγυ, φέρελλι νέο γεμάτο ιδέες ποιητικές, είδε γιά πρώτη φορά τό μέγεθος των δοντιών του και τόν κατέταξε στ' άγρια θηρία τής ζούγκλας. Πήγαινε πάρα πολύ δλο αυτό τό χρέμα, ό κόπος και τό αίμα άλλεπάλληλων συνδυασμών νά γίνουν φουσκίτσες από σαπούνι στό περίτεχνο καλαμάκι τής ποίησης πού θά ρουφούσε έτσι άφρονα ή πρωτότοκη κόρη του. "Εφυγε κακήν κακώς από κείνο τό σπίτι κι έτρεξε νά βρει τόν Άνδρόγγυ γιά νά μάθει φιλότιμα τήν τέχνη τής ζωής και τό γράμμα της. Κι άπορροφήθηκε τόσο πολύ άπ' τήν προσπάθεια νά χωνέψει αυτή τή νέα τάξη πραγμάτων όπου τό φαί τό πληρώνεις μόνος σου, τό ίδιο και τά παπούτσια σου κι άν δέν έχεις νά πληρώσεις μένεις άπλούστατα νησιτικός και ξιπόλητος, πού απέκτησε τήν ψυχολογία του νεοφώτιστου. "Έκανε δυό χρόνια νά τόν σκεφτεί. Και στίς πιό μαύρες μέρες όπου ή άνέχεια κι ή κούραση φορτωνόταν στό σβέрко της, τά κατάφερε ούτε μιά στιγμή νά μήν τόν άποζητήσει. Σχεδόν πίστεψε πώς ήταν μοιραίο νά ξανακάνει άπ' τήν άρχή

τή διαδρομή πού σημάδεψε τή δική του άνοδική καμπύλη χωρίς όμως τά κόλπα και τίς άπάτες του έτσι γιά νά κλείσει αυτή τόν κύκλο πού άνοιχτηκε, μέ μιά δική της κατιούσα καμπύλη άποκαθιστώντας μέ τέλεια δικαιοσύνη τίς έκκρεμότητες πού δημιουργοῦν οί νόμοι τοῦ ἐλευθεροῦ ἐμπορίου. Τῆς ἦταν εὐκόλο νά πιστέψει πώς εἶναι σπουδαία. Τόν Ἄνδρόγυ δέν μποροῦσε νά πείσει μέ τή φόρα πού ἔπαιρνε νά ξεορκίσει τό δίκαιο πού μονίμως τήν ἀπειλοῦσε. Ἔτσι, ἡ μετάλλαξη τῆς δέν ἀφορᾷ τή ζωή της μέ τόν πατέρα της ὅσο τή ζωή της μέ τόν Ἄνδρόγυ. «Τέρμα ὅμως τό παραμῦθι αὐτό» τήν ἀκοῦμε νά ξαναλέει. «Ἔστω κι ἀργά ὄνειρεύομαι τ' ὄνομα Μαριάνθη μέ κεφαλαία ν' ἀνατρέπει τόν ὄργασμό πού ἀναδίνουν οί ἔγνοιες σας. Τολμῶ κι ὄνειρεύομαι, τό εὐκολότερο πράγμα στόν κόσμο, μιά Μαριάνθη ν' ἀναιρεῖ τό χθές και ν' ἀδιαφορεῖ γιά τό αὔριο».

Γιά νά γίνει αὐτό, πρέπει νά ξεχάσει ὅ,τι ἔχει ζήσει προηγουμένως. Ἐντρομη ἅπ' τό ἐνδεχόμενο μιάς νέας ἐγκατάλειψης, θά τή δοῦμε στό ἐξῆς ν' ἀπορροφιέται τόσο πολύ ἅπ' αὐτή τήν προσπάθεια νά ξεχνᾷ μέ τέχνη κάθε πρωί ὅ,τι μαῦρο και ζοφερό ἀνήκει στήν ἀπραγία τῆς προηγουμένης μέρας. Κάθε πρωί, εἶμαι, θά λέει κι ἕνας καινούργιος ἄνθρωπος. Θά ἀνασαινει σάν νά 'ναι γιά πρώτη φορά και θά βλέπει μπροστά της σάν νά 'ναι ἡ τελευταία. Θά διασφαλίζει έτσι τήν ὑπαρξή της ἐνός ἐκπληκτο νεογέννητο φερμένου τυχαία στόν κόσμο τώρα μιάς ἀπαράλλαχτης τάξης πραγμάτων ὅπου ἡ τέλεια προσαρμογή παίρνει τό πρώτο βραβεῖο κι ἡ διαστολή ἐνός λεπτοῦ σέ πλήρες εικοσιτετράωρο τό παράσημο τοῦ πρώτου πολίτη. Στή συνέχεια θ' ἀναγνωρίσει ἀπόσκοπτα τίς ἀρετές τῆς πρακτικῆς ἐξυπνάδας της. Θά κερδίζει δεκαπέντε χιλιάρικα μηνιαίως και θά φουσκώνει μέ τή σεμνή ικανοποίηση νά μήν ἐνοχλεῖ οὔτε τή μύγα πού ρουφᾷ ἅπ' τόν πρωινό της καφέ στό γραφεῖο. Γίνεται ἡ τέλεια ἰδιεταίρα, ἀκούραστα προνοητική και δραστήρια, ἰκανή νά προβλέπει τήν ἔκβαση και τῆς πιό δύσκολης ὑπόθεσης πού ἀνέλαβε τό γραφεῖο της. Δέχεται τά χάδια και τά δῶρα τοῦ παντρεμένου διευθυντῆ της δυό φορές τή βδομάδα, νά σηκώνει τό βάρος τῆς φουσκωμένης κοιλιᾶς του σέ κάποιο παραλιακό ξενοδοχεῖο τῆς πρωτεύουσας, μακριά ἅπ' τή σκιά τῆς ἀπατημένης συζύγου πού γυμνάζει σέ γυμναστήριο κεντρικῆς ὁδοῦ τούς χαλαρωμένους γοφούς της, ἕνα δυό τρία χόπι, ἕνα δυό τρία χόπι, τό ἴδιο πάλι, προστάζει ρυθμικά ὁ νεαρός μῶδης γυμναστῆς κι ἐκείνη συλλογίζεται τόν παραφόρο ἔρωτά του στήν αἴθουσα μέ τά ντουξ, ὄλες τίς βρῦσες ἀνοιγμένες πάνω τους, νά δέρνουνε τό κορμί της, νά τῆς τό ἀποδίδουν ἐπιτέλους σφιχτοδεμένο και σφριγηλό. Ἡ Μαριάνθη δέ θά λυγίσει οὔτε μιά φορά στή διάρκεια τοῦ λεπτοῦ πού διαστέλλει κάθε μέρα στίς ἑφτά και τέταρτο τό πρωί, σταματώντας τό ζυπνητήρι της και φτιάχνοντας έτσι ἕνα ἀκόμη εικοσιτετράωρο πεσκέσι στήν Ἱστορία. Ἔχει τό μυστικό της ἀσίγαστο και φοβερό: καταστρέφει, λέει, τόν κόσμο, ὅσο τῆς τό ἐπιτρέπουν ὁ κόσμος και οἱ δυνατότητές της.

Ἐνωμεταξύ, ξαναγυρίζοντας στό δωμάτιο (τήν ὥρα πού ἀνοίγει τά μάτια της και σταματᾷ κάθε κίνηση), τή βρίσκουμε νά ἔχει κιόλας ἀναλογιστεῖ τό γεγονός ὅτι δέκα ὀλόκληρα χρόνια ὁ πατέρας της δέν ἦρθε οὔτε μιά φορά νά τή δεῖ και νά 'χει κιόλας ἀποφασίσει πώς θά ἦταν ἀνοησία νά ἰσχυριστεῖ ὅτι οἱ κινήσεις αὐτοῦ τοῦ ἀπανθρωπισμένου διωγμοῦ της τοῦ τίς ὑπαγόρευε ὁ χορός τοῦ δράματος τῆς καρδιάς του. Ἡ ἰδέα πώς μέ τέτοιες ἀνοησίες ὁ πατέρας της κατάφερε νά περιορίσει τά τρέχοντα ἔξοδα τῶσαν ἐτῶν, μέ ὄλες τίς θετικές συνέπειες πού εἶχε αὐτή ἡ ἀναπάντεχα κανονισμένη περιστολή, τῆς εἶναι ἀκόμα ἀρκετή γιά νά πιάσει ἐπιτέλους τό νῆμα πού ἔδενε τό συναισθηματισμό του μέ τήν οἰκονομία, και τό ἀντίστροφο. Τή στιγμή λοιπόν πού ἀνοίγει τά μάτια της γιά τά καλά, δέ θυμᾶται πιά οὔτε τό χρῶμα πού ἔπαιρναν τά δικά του, ὅταν χλόμιαζε ὀλόκληρος ἀπό ὄργη. Μόνο τό γιλέκο του, ριγμένο στήν κούκλα πού εἶχε στήν κάμαρά του γιά νά διατηρεῖ ἄψογα τά σακάκια του. Ἄλλά και τόν Ἄνδρόγυ πού ἀντικατέστησε τά πάντα μέσα ἀπό κείνη τήν κάμαρα. Καί τώρα πού ἡ ἔνοχη διάθεσή του κι ἡ φυγή του στά νύχια ἀντικατέστησε και τήν ἴδια, σέ τούτη τήν καραντίνα τῆς μοναξιάς, (τί παιχνίδι και τοῦτο Θεέ μου), μπορεῖ νά πει πώς τῆς ἀπόμεινε ὁ φρέσκος ἀέρας. Ὅμως ὁ ἀέρας φεύγει ἅπ' τό

δωμάτιο, εγκαταλείπει, αδειάζει τά σωθικά της και πνίγεται.
 «Αυτό είμαι· μιά εγκαταλελειμμένη. Παρατημένη απ' τήν τύχη μου και τούς δαίμονες· γιά νά βρω, λέει, τήν τύχη μου και τόν εαυτό μου. Ίσως είναι σωστό. Πού νά ψάξω τή στοργή πού μου έλειψε και τή χρειάζομαι άκόμα σάν άλλοθι; Άν δέν έχω στοργή μέσα μου, είμαι μιά γυναίκα-φάντασμα, πού δέν ξέρει τίποτα απ' τό φύλο της και τήν άφήνουν χωρίς άρμοδιότητες». Έντρομη, άποφασίζει να επέμβει βίαια στις επιθυμίες της, να τις αλλάξει. Τό ίδιο και τις ανάγκες της. «Όμως τί πρέπει να θέλει; Τί χρειάζεται να χρειάζεται να ζήσει; Τί πρέπει να της προκαλεί δυσφορία γιά να μην τήν πνίξει ή δυσφορία; «Μαριάνθη, χρυσό μου, πρέπει να κάνεις επιλογές (άλλο πάλι και τούτο). Νά διαλέξω τί; τήν ήσυχία, τό θόρυβο, τό πλήθος, τόν μοναχικό σ' ένα τραπέζι έστιατορίου, σέ μιά σάλα του σινεμά; τούς έρωτες, τόν έρωτα, τό στομωμένο μίσος, τή θεατρικότατη έγνοια; θά διαλέξω τή Μαριάνθη απ' τούς άλλους. Η Μαριάνθη θά γίνει δική μου, άφου πρώτα τή βρω και κάνω τή γνωριμία της».

Είναι έτοιμη να εγκαταλείψει τό κρεβάτι της. Πρίν φύγει, θά τριγυρίσει στό σπίτι φορώντας μαύρα γυαλιά και τό καπέλο τής έξοχής. Θά κοιταχτεί στόν καθρέφτη, άτέλειωτα. Θά κάνει έμβριθείς παρατηρήσεις πάνω στό πρόσωπό της, έτσι πού να τό θυμάται απέξω, τόσο πού να 'ναι σέ θέση να κάνει πρόχειρα σκίτσα μέ σωστές τίς αναλογίες μετώπου, σαγονιού, παρειών. Κι όχι μόνο. Θέλει ν' ανακαλύψει τά μυστικά της. «Όλοι έχουν· κι όσοι τά ξέρουν κι εκείνοι πού τ' άγνοούν. «Πρέπει να μάθω γιατί φοβάμαι τό ύψος πού κρέμεται απ' τό μπαλκόνι στό πεζοδρόμιο. Ένας τρόπος είναι να διανύσω μέ τό βάρος μου τήν άπόσταση. Άλλος να μάθω να αιωροῦμαι πάνω στό σίδερο πού δένει τά κάγκελα. Ένας τρίτος να κρατήσω ίσοροπία στό περβάζι του μπαλκονιού. Αὐτά δέν άρκοῦν (άνοησίες, δέν είμαι σέ θέση). Έτσι πρέπει να βρω μιά τεχνική πού να μου επιτρέψει ένα ομοίομορφο πρόσωπο. Ένα προσωπείο τής προκοπής. Σίγουρο βλέμμα πού δε θά χαμηλώσει και στήν πιό ξυστή ματιά επικείμενου δολοφόνου. Χέρια χωρίς τρέμουλο, σταθερά. Η μεθοδικότητα στή ζωή να γίνει τό α και τό ω αὐτῆς τής ζωῆς. Κι άφοβο λύγισμα του κορμιού πάνω σ' ένα κρεβάτι, ένα οποιοδήποτε επιτέλους κρεβάτι, ώσπου, Άνδρόγυ, να μέ θυμηθείς και πάλι μέ νοσταλγία πικρή όσα πικρά είναι τά δάκρυα πού καίνε τά μάτια μου. Έμπρός, έμπρός, άς ξαναδῶ τά φορέματά μου κι άς πετάξω τά περισσότερα. Τό ίδιο και τά παπούτσια μου, τίς διάφανες άλλαξιές μου. Μις μεταμόρφωση έπίγειο να συντελεστεί. Η κάμπια να γίνει Μαριάνθη κι ή Μαριάνθη τό άπειρο.»

Περπατᾶ ξιπόλητη πάνω στό πάτωμα. Αὐτός ό άνθρωπος στή ζωγραφιά μέ τό ψάρι στα χέρια είναι ό Άνδρόγυς πού καμώνεται τόν ψαρά στήν παραλία τής Βόλβης. «Τί άνθρωπος, θεέ μου. Ίσως κιόλας να βρίσκεται εκεί κολυμπώντας δίπλα στό παλιό ντουβάρι πού κρύβεται στό βυθό. Άν τολμούσα να βουτήξω σ' αὐτά τά νερά, να βρω τό χαμένο, εκεί, ρολόι του, θά τό φορούσα σ' άλλο μου χέρι· μέ δύο ρολόγια δέν έχεις να φοβάσαι τό χρόνο. Τό 'να θά δείχνει τή μέρα και τ' άλλο θά δείχνει τή νύχτα. Έτσι τό μεσημέρι θά 'ναι τήν ίδια στιγμή και μεσάνυχτα και τό πρωί, ενώ θά ξυπνάς, θά πέφτεις συγχρόνως να κοιμηθείς και θά ξεχνάς, θά ξεχνάς, ενώ συγχρόνως ή κάθε σου κίνηση θά είναι ένα παράγωγο μνήμης.

Δυό κοφτερά δοντάκια τρωκτικού γίνεται ή μνήμη τής Μαριάνθης. Σκαλίζουν τό χῶμα, ενώ καταφέρνει κι έχει τήν αίσθηση ότι πετα στή στρατόσφαιρα, κι άς μην πέταξε ποτέ πρίν παρά μονάχα μέ τά φτερά του Άνδρόγυ.

«Έμπρός, Μαριάνθη μωρό μου, πιές τή ζωή και φρόντιζε τά μαλλιά σου· ρώτα ξανά τόν καθρέφτη σου. Θά σου πει πώς αὐτή τή χρονιά είσαι τό πιό ώραιο κορίτσι πάνω στή γῆ. Αὐτό πού ποτέ σου δέν ήσουν».

Βγαίνει στό διάδρομο, στρίβει δεξιά, βρίσκει τή σάλα, πιό κει ή έξώπορτα. Τώρα θά τήν άνοιξει γιά να ριχτεί στήν άγκαλιά του πρώτου φαΐνου πού περιμένει γι' αὐτήν στή γωνία του δρόμου.